

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LV (49)

Štev. (Nº) 45

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

14 de noviembre - 14. novembra 1996

Iz življenja v Slovenije

Končan je boj, strašno besneč... Kot v „Hajdujkovi oporoki“ bi lahko te besede zapisali na dan svetega Martina, ko je postala več ali manj jasna slika slovenskega političnega odra. Lahko bi rekli, da je izid nedeljskih volitev v Sloveniji prinesel marsikatero presenečenje na eni in na drugi strani.

Številke objavljamo posebej, prav tako tudi poslanske mandate posameznih strank. Iz bodočega parlamenta pa izhaja vrsta vprašanj, ki jih je težko sedaj odgovoriti. Pravilen (ali pa nepravilen) odgovor bodo našli šele v teku časa, ki pa bo močno začrtal nadaljnjo pot te naše mlade slovenske države.

Najprej nekoliko omenimo, kakšno je bilo realno pričakovanje igralcev te drame. Vsekakor je Drnovšek pričakoval več kot je dobil, čeprav je prejel največji procent glasov, največje število poslancev in verjetno tudi mandat za sestavo nove vlade.

Več so pričakovali tudi krščanski demokrati, čeprav je bilo iz osebnih komentarjev zaznati, da se zavedajo, da bodo morali plačati težak račun za sodelovanje v Drnovškovi vladi, čeprav je bilo iz okoliščin, v katerih se nahaja Slovenija, to sodelovanje nujno potrebno. Laže bi bilo zapustiti vlado in udarjati iz opozicije, kot sta to delali Podobnikova Slovenska ljudska stranka ali pa Janševa Socialdemokracija. A potem ne bi bilo nikake kontrole nad vlado, ne zaustavljanja divjega lastninjenja, ne vrnitve cerkve svetega Jožefa, ne radia Ognjišče in verjetno tudi ne papeževega obiska. SKD je pa vse to hudo plačala.

Nasprotno pa sta se z bivanjem v opoziciji okoristili SLS in SDS. Pravzaprav je bil zmagovalc dneva Podobnik, ki je odvezel največ glasov krščanskim demokratom, za njim pa Janša, ki je prav tako izredno narasel. Seveda, vprašanje se postavlja, kaj bi bilo, če bi nastopili vsi trije skupno in z enotno listo. Gotovo v tem primeru ne bi bil položaj tako zapleten kot je danes.

In zakaj je zapleten? Ker nobena stran nima prepričljive večine in nobena ne more sama sestaviti stabilne vlade. Brez stabilne vlade pa ni resne sedanosti, še manj boljše prihodnosti. In tu se prične tista igra, ki se bo vlekla verjetno še tedne, saj so ustavni roki za sestavo vlade precej raztegnjeni. Razen če naše vodilne može prej sreča zdrava pamet in najdejo izid iz zagate, še predno se položaj še bolj zaostri.

Kaj se obeta? Možne so vse mogoče variante in z njimi se trenutno igrajo politični futurologi v Sloveniji. Stanje je namreč tako: levica (liberaldemokrati, komunisti Združene liste, rdeči upokojenci v DeSUSu pa še Jelinčičevi) je dobila 44 mandatov, katerim je treba prišteti še poslanca madžarske in italijanske manjšine, ki sta prav tako na levi, torej 46 mandatov. Stranke pomladi pa štejejo skupaj 44 mandatov. Vse pa je povito v meglo, ker so številke tako tesne, da vsak glas lahko položaj spremeni.

Neznanka pa so tako glasovi iz inozemstva kot izredno število neveljavnih glasov,

ki se ob končnem štetju lahko spremeni. Ne pozabimo namreč, da so izidi volitev še vedno neuradni in dokončno štetje lahko tehnično nagne na stran pomladi.

Če se dogodi to, ni nikakega dvoma, da bodo vlado sestavile SLS, SDS in SKD. Če pa tega ne bo mogoče in bo ostalo pri dosedanjih izidih, so pa možne razne variante in sicer Drnovškova liberaldemokracija s vsemi levimi partnerji, kar je tudi izredno nestabilna vlada, ali pa povezava LDS s kako stranko pomladi in še kakega partnerja. Tu pa gre za to, ali bodo pomladniki in kateri od njih na to pristali. Pred tednom smo že pisali o tem, da obstoja nepodpisan sporazum: vsi znotraj, ali vsi zunaj. Sedaj pa se govori o tem, da bi morda v vlado z Drnovškom šli SLS in SKD, Janša pa da bi ostal zunaj. Ob vsem tem je jasno, da te govornice prihajajo iz tistih virov, ki bi radi razbili pomladno fronto. Doslej sta tako Podobnik kot Peterle vztrajala na sklepu enotnosti pomladi, čeprav namigavajo razni opazovalci, češ da bi oboji proti Drnovšku imeli večino v vladi, kar je bil predpogoj pomladi za sodelovanje z liberaldemokracijo.

Če torej ne bo pomladne večine, bi ostajale dve možnosti: nestabilna vlada čiste leve ali pa močna vlada po formuli, ki jo tu imenujejo 3+1, to je, vse tri pomladne stranke z veliko večino v vladi z Drnovškom.

Vsekakor, nastali položaj je zadel v živo slovensko politično telo, ki je sedaj primorano pokazati, kolikšna je njegova življenjska moč oziroma kolikšna je politična zrelost vodij naših strank. To na vsenarodni ravni. Kar se pa tiče položaja v SKD po ne preveč dobrem volilnem rezultatu, je tudi vprašanje bodočnosti. Tudi tu je računati na politično zrelost in umirjenost.

Zlasti pa bodo morali tako vodstvo kot strankino telo paziti, da ne zapadejo raznim zunanjim provokacijam. Debeli katastrofalni naslov, ki ga je danes, torek, na prvi strani objavil Dnevnik, trdi, da je „Lojze Peterle včeraj ponudil svoj odstop“ gotovo ni drugo kot poizkus razbijanja od zunaj. Jasno da je Peterle za to ponudbo zvedel iz časopisa. Tega pa smo že navajeni in bomo morali še naprej beležiti izkušnje. Kot je zapisal Cankar, „ta burka je stara že tisoč let...“

Od našega dopisnika iz Ljubljane
Tone Mizerit

Poslanska imena

Vsi voditelji strank bodo v novem parlamentu in vsi so bili direktno izvoljeni. To so Drnovšek, Podobnik, Janša in Peterle. Kar se tiče krščanskih demokratov, bodo v tu sedeli še Ivan Božič, Vincencij Demšar, Benjamin Henigman, Dr. Helena Hren Venclj, Jurij Malovrh, Miroslav Mozetič, Ciril Pucko, Izidor Rejc, in verjetno tudi naš argentinski rojak Marijan Schiffrer. On je dejansko na pragu Državnega zbora in mu manjka le še majken postopek. Bog daj.

Glasovi in poslanci

Po zadnjih objavljenih neuradnih podatkih Republiške volilne komisije (RVK) po prešteti 1.122.095 glasovnicah na volitvah

v državni zbor so stranke, ki so presegle prag 3% in tako pridejo v parlament, naslednje:

Liberalna demokracija Slovenije (LDS)	27,05%
Slovenska ljudska stranka (SLS)	19,48%
Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS)	16,12%
Slovenski krščanski demokrati (SKD)	9,53%
Združena lista socialnih demokratov (ZLS)	9,02%
Demokratska stranka upokojencev Slovenije (DeSUS)	4,31%
Slovenska nacionalna stranka (SNS)	3,22%

Po veljavnem proporcionalnem sistemu naj bi LDS v parlamentu dobila 25 sedežev, SLS 18, ZL 10, prav toliko pa jih ima tudi SKD. SDS ostaja pri 16 mandatih, DeSUS pri petih in SNS pri štirih, preostala dva poslanska sedeža bosta zasedla predstavnik italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Udeležba na nedeljskih parlamentarnih volitev je bila po doslej znanih podatkih 71,92%. Število veljavnih glasov je 1.055.636 in neveljavnih 66.459.

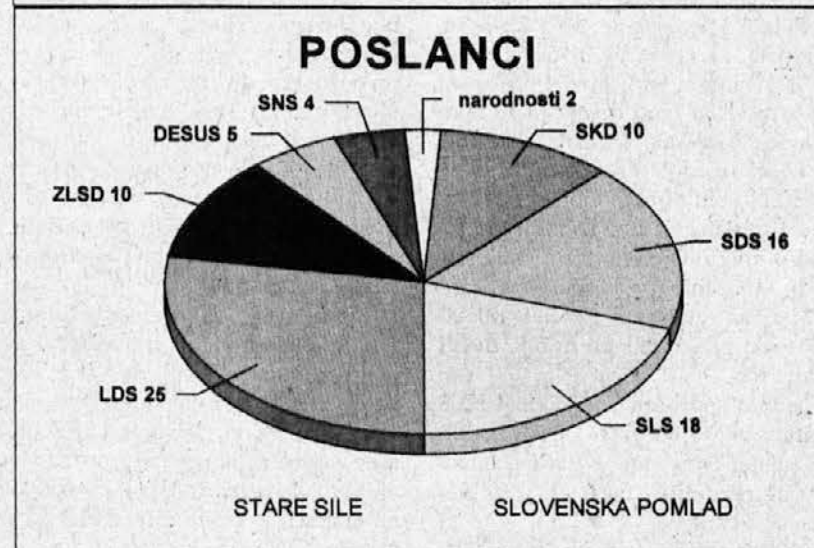
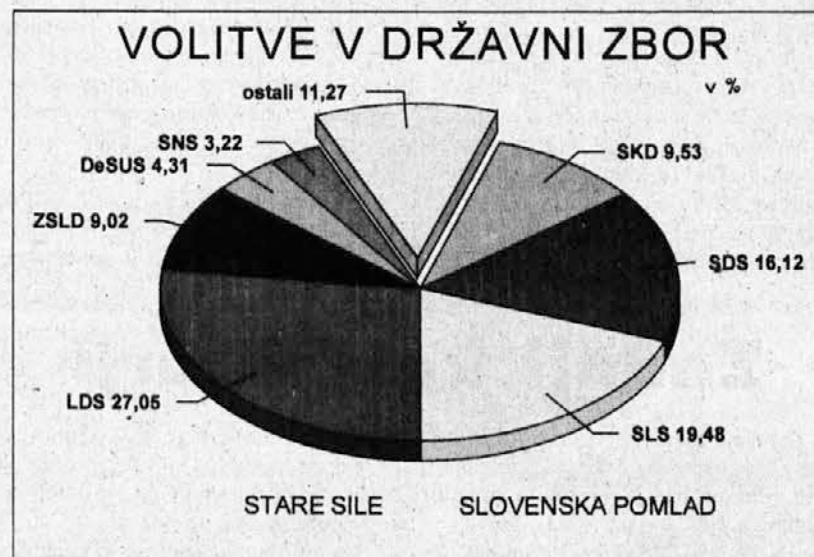
Ostale liste kandidatov so na letošnjih volitvah po zadnjih podatkih zbrale:

Demokratska stranka Slovenije (DS) 2,67%, Zeleni Slovenije (ZS) 1,76%, Slovenska obrtno podjetniška stranka (SOPS) 1,15%, Slovenski forum (SF) in deželne stranke: Zveza za Primorsko (ZZP), Zveza za Gorenjsko (ZG) 1,06%.

Manj kot 1%: Liberalna stranka (LS),

Nacionalna stranka dela (NSD), Zelena alternativa Slovenije (ZA), Republikanska zveza Slovenije (RZS), Komunistična partija Slovenije (KPS), Krščansko-socialna unija (KSU), Slovenska nacionalna desnica, Domoljubna enotna upokojenska stranka - Liga za Slovenijo, Neodvisni kandidat Rudolf Šimac, Neodvisna lista za delo, poštenost in pravičnost, Neodvisni kandidat Marko Breclj, Nova stranka, Neodvisni kandidat Anton Kos, Naprej Slovenija, Neodvisni kandidat Kristjan Verbič, Stranka enakopravnih dežel, Neodvisni kandidat Franc Klančar Kopavel, kandidat Matija Potokar, Neodvisni kandidat Dragomir Ficko, Neodvisni kandidat Dušan Ludvik Kolnik.

Za volitve po pošti se je prijavilo okoli 1% volilnih upravičencev, ti izidi pa ne bodo bistveno spremenili razmerja delitev mandatov posameznih strank.

Naša skupnost živi

Naša rojakinja, akad. slikarka Adrijana Omahna, razstavlja svoja dela v galeriji Družina na Krekovem trgu 1 v Ljubljani. Razstava je odprta od 29. oktobra do 16. novembra in nudi na vpogled predvsem olja in deloma tudi dela kombinirane tehnike. Gospo Adrijano je predstavila akad. slikarka Veselka Šorli, ki je do pred kratkim živela med nami v Argentini.

Z mrzlično naglico so se med nami v zadnjih dneh vršile volitve za Državni zbor Slovenije. Postopek za pravico udeležbe je bil precej zapleten, saj je bil po predhodni obvezni prošnji tukaj živečih slovenskih državljanov za vpis v volilni seznam obljubljeni volilni material dostavljen šele v zadnjih dneh ali celo v zadnjih trenutkih določenega roka za možnost volitve. Veliko naših rojakov pa teh volilnic sploh ni pravočasno prejelo in se zato volitve niso mogli udeležiti. Ker svojih državljanov pravic proti svoji volji niso mogli izpolniti, je razumljivo njihovo razočaranje nad predpisi in zahtevami, ki se tičejo njih kot slovenskih državljanov, živečih v Argentini.

V nedeljo, 27. oktobra se je vršil 29. Pristavski dan, ki je kljub slabemu vremenu lepo potekal. Govor arh. Jureta Vombergar-

ja je žel močno in dolgo priznanje. Tega lepega praznovanja sta se udeležila tudi inž. Bogomir Štefanič ter slovenski ombudsman Ivan Bizjak, ki sta se nahajala v Argentini.

Inž. Bogomir Štefanič je v soboto zvečer rojakom poročal o raziskavah množičnih grobišč žrtev komunistične strahovlade na ozemlju Kočevskega Roga. Naslednji dan je imel slično predavanje tudi za mladino.

Zveza slov. mater in žena — odseka San Justo in Ramos Mejia, je organizirala romanje k Mariji v San Nicolás. Vodili sta ga. Pavla Škraba in Mici Malavašič.

Duhovne vaje za moške so se vršile od 25. do 27. oktobra v domu duhovnih vaj Maria Auxiliadora v San Miguelu. Vodil jih je Dane Vrečar SDB.

Na praznik vseh svetih, 1. novembra in na Vseh vernih duš dan so se po vseh naših okrajih vršile pobožnosti v spomin naših rajnih.

Zveza slovenskih mater in žena opozarja rojake, da že ima na voljo letošnje božične voščilnice. Na zadnji strani kartic je natisnjena založba ter ime slovenskega umetnika inž. Žitnika, darovalca osnutkov. Izkupiček je namenjen božični pomoči potrebnim rojakom.

Kje so volilnice?

Samo še tri dni je do volitev in večina Slovencev v Torontu še nima volilnic.

Izseljenci, tudi najbolj optimistični, smo prišli do zaključka, da naše volilnice, četudi jih morda prejmemo jutri, ne bodo pravočasno prispale na volišča, tako da bi prispevale k demokratični izbiri slovenskih parlamentarnih predstavnikov.

Danes, ko Slovenija vstopa v demokratični evropski svet, žrtvuje in se prilagaja ali italijanskim ali kakor koli drugim evropskim zahtevam, da dokaže zrelost za skupno sodelovanje. In to z narodi, ki so odgovorni za obe pretekli svetovni vojni, ki sta skoraj uničili Evropo.

V tem obdobju nove politične strukture današnja Slovenija ne zmora nuditi svojim sinovom, ki so zaradi različnih vzrokov morali zapustiti domovino, odkritega prijateljstva in jih celo prikajšuje za najosnovnejše pravice kulturnega sveta.

Če bi še tako radi, ne moremo sprejeti številnih razlag o obstoječih zakonitosti ali

razlage o prezaposlenosti odgovornih ministrstev.

Živimo v tujem svetu, ki ponosno dovoljuje in opozarja na dolžnost, da volimo v svojem okolju kot splošni prispevek k urejanju poštenja v neposrednem okolju. Dovolijo nam brez pridržka, da smo tudi državljani rojstnega kraja.

Prepričani smo, da bi samo z malo poštenosti in malo dobre volje lahko vsi Slovenci širom sveta, ki tako želijo, volili v kraju svojega rojstva in to v okviru obstoječega zakona.

Slovenski konzularni predstavnik iz Ottawa je preko svoje dolžnosti poskrbel, da je bil na razpolago vsem, ki so pravočasno dobili volilnice, za kar so mu Slovenci v Torontu in Hamiltonu posebno hvaležni.

S spoštovanjem

Emma Pogačar

Predsednica Kanadsko Slovenskega Sveta
Toronto, 7. novembra 1996

Zadnji komentariji

Kot poročajo razne agencije, so pri podrobnem številu glasov lahko manjše razlike, ki precej vplivajo na sestavo slovenskega parlamenta.

Prva in največja je novica, da Jelinčičevi stranki lahko ne uspe doseči 3% glasov, kar povzroči, da sploh ne pride v parlament. V tem slučaju se njegovi 4 poslanski mandati razdelijo med druge in se tako spremeni vse. Manjkalo bi mu naj kakih 300 glasov, ki jih upa dobiti po pošti.

Pri SKD so bili direktno in neposredno izvoljeni 4 poslanci: Vinko Demšar, Malovrh, Pucko in Lojze Peterle. Zaenkrat ostane odprto vprašanje izvolitev našega kandidata Marjana Schiffrerja, ker je ta odvisna od števila glasov, ki jih dobijo drugi kandidati SKD.

Kot je bilo sporočeno, je kakih 15.000 državljanov volilo po pošti, od teh kakih 5.000 iz tujine. Tudi njihovi glasovi lahko vplivajo na razdelitev mest ali izvolitev določenega kandidata.

Republiška volilna komisija je izjavila,

da bodo dokončni rezultati znani šele v četrtek. Do tedaj pa so vsa poročila o izvolitvah samo domneve, ki jih lahko uradno seštevajo glasov spremeni.

Na novinarski konferenci je Janez Janša podal oceno volitev. Ključna napaka je po njegovem bila „nemogoč“ rok za glasovanje po pošti, ki je diskriminiral slovenske državljane v tujini. Tudi je zaskrbljujoča nizka volilna udeležba, kakih 70%. Presenetljivo je veliko število neveljavnih glasovnic, ki naj bi obstajale v tem, da sta na listi obkroženi dve številki. Utemeljen sum je, da so na voliščih, kjer ni bilo kontrole strank, lahko kaj dodajali.

Frankfurter Allgemeine Zeitung je v torek, 12. novembra zapisal med komentariji o slovenskih volitvah, da naj bi Kučan v petek zaupal mandat za sestavo vlade dr. Drnovšku. Pravi, da znotraj SKD obstajajo tako zagovorniki kot nasprotniki vstopa v njegovo vlado ter dodaja, da v vodstvu resno razmišljajo o združitvi z SLS po vzorcu nemške CDU/CSU.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Katica Cukjati

KOLIKO PREDSEDNIŠKIH KANDIDATOV SE BO ŠE POJAVILO?

Res je, da čas hitro beži, toda dobra tri leta, ki jih imamo pred sabo za izvolitev novega predsednika pa vendar ni tako kratka doba. Vse pa kaže, da politiki in manj politiki niso istega mnenja.

NAJPREJ ALFONSIN

Že sam nastop Alfonsina na strankarski manifestaciji v Ferro je razodel, da ima ambicijo kandidirati za bodočega predsednika. Slikovito je pokazal, da korajža velja, kot da bi on in vsi ostali pozabili na kaotičen in sramoten način njegovega odhoda (ali bolje bega) s predsedniškega mesta. Marsikdo se vprašuje, kako je možno, da ima bivši premier še vedno pomemben del radikalnih pristašev. Ne smemo pozabiti, da Alfonsin predstavlja v stranki najbolj levo krilo in zato ima za sabo del „napredne mladine“. Ti volivci včasih presedlajo v FREPASO, saj jim je po mišljenju blizu.

Od vsega početka v začetku stoletja je bila radikalna stranka meščanska stranka malih podjetnikov ali trgovcev, liberalno usmerjena. Ni si niti hotela pridobiti delavcev, ki jih je zato pobral v svojo stranko Peron. Vedeti moramo, da so v prejšnjem stoletju vladali v Argentini konservativci raznih oblik. Na splošno je stranka veljala za pošteno, sredinsko in umirjeno. Pod Alfonsinim vodstvom pa je stranka zaplula v leve vode. Vsi se spominjamo, kako so pod njim levičarji in proticerkveni krogi skušali ljudem vsiliti čudne ideje v šolstvu. Končno je Alfonsin stranko tudi uradno popeljal v socialistično internacionalo.

Tudi kot predsednik Alfonsin ni bil najbolj uspešen. Kakih pol leta pred predajo vlade novoizvoljenemu predsedniku Menemu so zaradi slabega vodenja, velike inflacije in nesposobnosti vlade izbruhnili nemiri, ropanja veleblagovnic in skladišč, tako da Alfonsin ni vedel drugega kot vreči vlado v naročje Menema, ki je pa znal problem dobro rešiti. A ljudje imajo kratek spomin. Na zborovanju so razpeli transparente: Še nikoli nam ni bilo bolje kot takrat, ko nam je bilo slabo. In vprašanja, postavljena ljudem po uhitah, so kazala, da bi ga veliko število spet volilo. In Alfonsin - zgledata to računa.

Ta pričetna Alfonsinova kampanja (kljub temu, da je zanikal to oznako in opozarjal radikalne voditelje, naj bodo enotni in naj se ne prerekajo za predsedniško kandidato), ni razveselila ne Terragna ne De la Rúa. Prvi je kot predsednik stranke najbolj poklican, da kandidira, drugi pa je med bolj umirjenimi kandidati in sedaj župan mesta Buenos Aires ter ima tri leta časa, da pokaže, česa je zmožen.

NATO DUHALDE

Tudi med peronisti je - zgledata - prišel čas, da se pojavijo kandidati. Kot prvi je nastopil bivši podpredsednik vlade in sedanjí guverner province Buenos Aires Duhalde. Saj je bilo vedno govora, da si želi

postati predsednik, a sedaj je to javno izrazil. Sicer ne z besedami, a ko je on priredil zborovanje svojih pristašev, je stal pod velikim plakatom, ki je potrjeval: DUHALDE 1999.

Duhalde ima pred seboj nehvaležno pozicijo. Po eni strani je zelo naslonjen na Menema, ki mu je dal možnost priti tako visoko, po drugi strani pa ve, da se ne sme kazati preveč na njegovi strani, kajti Menemova zvezda ugaša, kakor se slabša ekonomski in socialni položaj nižjega sloja. Seveda pa ne sme nastopiti preveč proti sedanjemu predsedniku, ker potem tvega, da mu Menem odtegne pomoč, kar bi bilo usodno, kajti Menem ima še vedno veliko moč med peronisti, vsaj nad precejšnjim delom, kar lahko Duhaldeja stane volitve. Sicer ima Duhalde tudi kontrolo nad lepim številom poslancev, ki bolj ubogajo njega kot Menema, a le še nima take moči. Oba potrebujeta drug drugega, a se ne smeta kazati ne kot prevelika prijatelja ne kot sovražnika. Nehvaležna vloga. Tako pa sedaj Duhalde hodi svoja pota, odpira nove bolnišnice in šole (čeprav še niso dograjene), deli zemljo ljudem, govori in si počasi kuje prihodnost.

IN ZA NJIM DRUGI

To pa ni vseč drugemu peronističnemu kandidatu, Palitu Ortega. To je sicer dober pevec, ki ga je Menem postavil za guvernerja province Tucuman, kjer je potegnil glasove s svojo pevsko slavo, a ni mogel narediti nič s skreganimi peronisti v provinci. Sedaj pa upa, da bi na enak način s slavo pevca postal Menemov dedič na predsedniškem stolčku. Menem ga podpira, čeprav se ne ve, ali kot protiutež Duhaldeju, ker na Ortega lahko lažje vpliva, ali pa zato, da zgledata Duhalde bolj oddaljen od Menema. Kdo bi vedel za take odtenke? Palito je član Opus Dei, kar mu eni štejejo v dobro, drugi v slabo.

Med levico pa ni vse jasno. Pri prejšnjih predsedniških volitvah se je končno povezala, kar je v Argentini precejšnji čudež, in pod peronističnim uskokom Bordonom zasedla odlično drugo mesto. Toda Bordon se je politiki umaknil in sedaj hoče Chacho Alvarez sam peljati levičarski voz dalje, a se ta pričinja zibati in omahovati.

SPREMENBE V ARGENTINSKI CERKVENI HIERARHIJI

Pred dnevi so se argentinski škofje zbrali v San Miguelu. Glavni namen škofovske konferenčne je bila izbira novih voditeljev. Namesto Quarracina je bil izvoljen škof Estanislao Karlic, za podpredsednika škofovske episkopata pa msgr. Eduardo Mirás. V duhovniških krogih so z zanimanjem pričakovali nove cerkvene avtorijete. Tudi sindikalistični vodje so želeli izvedeti, s kom bodo v bodoče stopili v dialog in kakšno bo to sodelovanje. Vedo, da kadar se tiče socialnih problemov, se vedno lahko obrnejo na Cerkev. Seveda imajo nekateri hierarhični predstavniki večje razumevanje kot drugi ali pa drugačen pristop na tem področju, ki se lahko preveč preplete s politiko. Najbolj zaskrbljeni so pa bili politični voditelji, ker vedo, da ima mnenje cerkvene avtoritete še vedno precejšnjo težo v argentinski družbi. Msgr. Karlic je z zelo diplomatsko gesto proti vsem pričakovani politični voditeljev, ki so se bali kakšnega ostrega napada na sedanjo argentinsko socialno politiko, pozval vernike in vse ostale člane argentinske družbe k duhovni prenovi. Saj je splošna korupcija le sad pomankanja vrednot. Zaenkrat so se politiki oddahnili... zaenkrat.

IZJAVE VODILNIH POLITIKOV

Marjan Podobnik
SLS, Slovenska ljudska stranka

je rezultate (sicer še vedno neuradne) volitev, na podlagi katerih je omenjena stranka zasedla drugo mesto, komentiral kot izredno pozitivne za SLS. O oblikovanju koalicije je Podobnik dejal, da je SLS odprta, široka, prioriteta stranke pa še vedno ostaja koalicija strank slovenske pomladi, vendar bodo počakali na dokončne volilne rezultate. V SLS pa si bodo prizadevali za prioritarno sestavo koalicije strank slovenske pomladi. Podpisa med strankami slovenske pomladi o zavezi o skupni vladi po volitvah ni bilo, vendar po Podobnikovi besedah več kot podpis pomeni stisk rok, ki je bil, in ob tem izrazil upanje, da je prinesel tisto, kar je Slovenija pričakovala.

Janez Janša
SDS, Socialdemokratska stranka Slov.

Če bo obveljal dogovor v koaliciji strank slovenske pomladi, bo imela mandatarja za sestavo nove vlade Slovenska ljudska stranka. O tem, kdaj naj bi prišlo do podpisa koalicije strank slovenske pomladi, je Janša dejal, da je skoraj mesec dni časa za oblikovanje državnega zbora potem pa še najmanj toliko za oblikovanje vlade. Ker pa je bil sporazum med SDS, SKD in SLS že pred volitvami v vsebinskih točkah praktično usklajen, ne vidi nobenih večjih problemov. Lahko pa mandatarja za sestavo nove vlade predlaga tudi skupina desetih poslancev, je dejal. V parlamentu bo še vedno veliko strank, „več kot bi bilo potrebno“. Kljub temu pa so letošnje parlamentarne volitve glede tega prinesle tudi določen napredek, saj se bo število strank vendarle zmanjšalo, je dejal.

Lojze Peterle
SKD, Slovenski krščanski demokrati

Ključno je dejstvo, da slovenska pomlad zaenkrat zmaguje: vladni stranki sta plačali svoj davek, saj je tudi LDS dobila manj glasov kot pri prejšnjih volitvah. „SKD je bil v nevhvalni vlogi, ko smo dobivali udarce z leve in desne“. Glede napovedane koalicije treh pomladnih strank je dejal, da „je stvar v tem, da vsaka drži besedo“. Tako bo treba mandatarja iskati v notranjosti teh strank.

dr. Janez Drnovšek
LDS, Liberalna demokracija Slovenije

Stranka je očitno dobila največjo podporo volilcev in bilo bi seveda normalno in pričakovano, da dobi tudi mandat za sestavo te vlade. „Tudi če bi se zgodilo, da bi imele tri pomladne stranke več kot 45 sedežev v parlamentu, bi bilo za njih praktično nemogoče sestaviti neko stabilno vlado“. O morebitnih koalicijskih partnerjih je poudaril, da že prej niso izključevali sodelovanja z nobeno stranko, vendar pa je treba počakati na končne volilne izide, predvsem pa je odvisno od rezultatov. „V tem trenutku je vse odprto, pred nami so še neformalna pogajanja, ki bodo trajala do petka, ko bodo znani uradni izidi, potem pa se bodo verjetno počasi prevesila v bolj formalne vode. „To je doslej najvišji posamični rezultat, ki ga je dobila katera od strank na volitvah,“ je poudaril Drnovšek. Volilci so se za LDS odločili zato, je še ocenil Drnovšek, ker je stranka upravičila njihovo zaupanje v opravljeno delo v minulem mandatu ter zaupanje ljudi v zmernost in stabilnost ter predvidljivost dogajanja v naslednjih letih.

Jože Globočnik
DeSUS, Dem. stranka upokojencev

je prvič nstopila s samostojno listo. Na vprašanje o morebitni koaliciji z Drnovškom je dejal, da se je stranka v skladu s svojim programom opredelila za konstruktivno opozicijo, ne izključuje pa vstopa v vlado po temeljnih posvetovanjih v stranki.

Janez Kocijančič
ZLSD, Združena lista soc. demokratov

je dejal, da so pričakovali več, vendar pa imajo v demokraciji volilke in volilci vedno prav. „Očitno so se odločili, da bodo neko obdobje živeli brez socialne države“. Volilni rezultat je po njegovih besedah tudi pokazal, da se eno volilno obdobje splača biti v odločni in načelni opoziciji, zato ne vidijo nobenih razlogov, da bi spreminjali svoje nazore in politično usmeritev v prihodnje. O številnih taktičnih variantah pa bodo razmišljali v prihodnjih dneh.

Predstavniki LDS, SLS in SDS o sestavi koalicije

Predstavniki strank, ki so po neuradnih rezultatih prišle v parlament, Liberalne demokracije Slovenije (LDS), Slovenske ljudske stranke (SLS), Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS), Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), Združene liste socialnih demokratov (ZLSD), Demokratske stranke upokojencev Slovenije (DeSUS) in Slovenske nacionalne stranke (SNS), so na okrogli mizi Radia Slovenije 11. novembra med drugim govorili o morebitnih koalicijskih povezavah.

Predsednik SLS Marjan Podobnik je povedal, da Slovenija potrebuje stabilno vlado, zato razmišljajo o možnosti, da bi v krog strank pomladne koalicije povabili tudi Liberalno demokracijo in tako dobili ustavno večino v parlamentu.

Generalni sekretar LDS Gregor Golobič pa je dejal, da na take hipotetične ponudbe nima smisla odgovarjati. Po njegovem mnenju vsi pričakujejo, da bo predsednik države Milan Kučan mandat za sestavo vlade podelil predsedniku LDS Janezu Drnovšku, ki bo poskusil sestaviti vlado. Golobič pa ni hotel odgovoriti na vprašanje, koga bi LDS povabila v koalicijo, dejal je le, da bi se Drnovšek sestal z vsemi parlamentarnimi strankami.

Prvak SDS Janez Janša ni hotel odgovoriti na vprašanje, kako bi njegova stranka reagirala, če bi se v koalicijo z LDS odločili vstopiti SLS in SKD. Dejtal pa je, da računa na dane besede.

Marjan Podobnik je ob koncu povedal, da se bodo te dni sestali organi treh strank, ki so pripravljene skleniti pomladansko koalicijo, tako da naj bi ponudbo za koalicijo 3+1 poslali LDS tudi po uradni poti.

Pozneje je Peterle na vprašanje, ali bi šla SKD samo s SLS v Drnovškovo vlado, izjavil, da jih kombinacija zunaj pomladne trojke ne zanima. Za zdaj namreč ne vidi razpoka med pomladniki.

Mnenje je, da če se združita SKD in SLS, ki sta idejno sorodni, če že ne enaki stranki, še pred imenovanjem nove vlade, bi bili tako največja stranka in bi njim pripadal mandat sestaviti novo vlado.

Zgodilo se je v Sloveniji

ODPOKLIC POSLANCA

Skupina predstavnikov Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) je 8. novembra v predverje državnega zbora dostavila preko 40.000 junija letos zbranih podpisov podpore pobudi za spremembo 82. člena ustave, s katero bi bil omogočen odpoklic poslanca.

GOSPODARSKA KONFERENCA

V okviru gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in državami Evropske zveze poteka 7. in 8. novembra v Luxembourg večstranska poslovna konferenca med predstavniki Nemčije, Francije, Italije, Beneluxa, Slovaške in Slovenije. Gospodarska zbornica Slovenije je organizator tega srečanja na slovenski strani. Povezala je slovenska podjetja kovinsko — predelovalne industrije s sorodnimi podjetji držav.

Slovenski veleposlanik v Bruslju Jaša Zlobec, pristojen za države Belenluka, je obiskovalcem „slovenskega dneva“ predstavil slovensko gospodarstvo od osnovnih kazalcev in možnosti za vlaganja do zadnjih gospodarskih trendov in blagovne menjave s tujino. Dvodevne poslovne konference so se udeležili predstavniki iz Belgije, Luxemburga, Francije, Italije, Nemčije, Nizozemske, Slovaške in Slovenije. Poseb-

ne predstavitve sta bili deležni Slovaška in Slovenija.

VSTOP V EVROPO

Podsekretar v italijanskem zunanjem ministrstvu Piero Fassino je v Strasbourgu po zasedanju ministrskega odbora Sveta Evrope novinarjem dejal, da bi morala biti Slovenija „v prvem vagonu“ pri prihodnji veliki širitvi Evropske zveze, to je v skupini držav, s katerimi naj bi se pogajanja o polnopravnem članstvu v EZ začela v začetku leta 1998. Slovenija je že pridružena članica EZ in kandidatka za polnopravno članstvo, to pa je tudi cilj vseh nekdanjih jugoslovanskih republik.

BENEŠKI SLOVENC

V Čedadu se je končal 10-dnevni posvet o manjšinah, federalizmu in krajevnih avtonomijah, ki sta ga organizirala dežela Furlanija-Juljska krajina ter kongres lokalnih in deležnih uprav pri Svetu Evrope. Navzoči so izpostavili problem nagle asimilacije Slovencev in Furlanov v tem delu Italije ter premajhne pristojnosti dežele pri njihovi zaščiti. Izrazili so upanje, da bo kmalu sprejet tudi zaščitni zakon za Slovence v Italiji.

Po STA

IZJAVA SKD

Izvršilni odbor Slovenskih krščanskih demokratov je na seji 11. novembra ob do sedaj znanih rezultatih volitev ugotovil, da so stranke slovenske pomladi skupaj napredovale od 29 na 44 mest v državnem zboru, medtem ko sta LDS in ZLSD zmanjšali število mest, so sporočili s sedeža stranke. Slovenski krščanski demokrati se bodo zavezujoč resoluciji kongresa trudili za koalicijo, v kateri bi bile vse pomladne stranke. Kljub temu, da na volitvah niso dosegli pričakovanega rezultata, bodo z desetimi poslanci odgovorno uveljavljali svojo politično voljo in upravičili voljo volilcev.

Kako do mandatarja?

Dvajset dni po volitvah mora dosedanji predsednik državnega zbora sklicati prvo konstitutivno sejo državnega zbora. Predsednik države mora najkasneje v 30 dneh po seji DZ predlagati kandidata za predsednika vlade. Milan Kučan bo že naslednji teden, ko bodo znani uradni rezultati, začel prvi krog pogovorov s predstavniki strank. Po ustavi predsednika vlade voli državni zbor (s tajnim glasovanjem) z večino glasov vseh poslancev. Če kandidat ne dobi potrebne večine glasov, lahko predsednik republike po ponovnih posvetovanjih v štirinajstih dneh predloži drugega ali ponovno istega kandidata, prav tako pa lahko v tem drugem krogu predlagajo kandidate poslanske skupine ali najmanj deset poslancev.

Če ni izvoljen noben kandidat, predsednik republike razpusti državni zbor in razpiše nove volitve, razen če državni zbor v 48 urah z večino navzočih poslancev ne sklene izvesti ponovnih volitev predsednika vlade, na katerih zadošča za izvolitev večina glasov navzočih poslancev. Če tudi pri teh volitvah noben kandidat ne dobi potrebne večine glasov, predsednik republike razpusti državni zbor in razpiše nove volitve.

SDS, SKD in SLS vložili pritožbo

Predsedniki Slovenske ljudske stranke (SLS), Socialdemokratske stranke (SDS) in Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), Marjan Podobnik, Janez Janša in Lojze Peterle, so 11. t.m. na Republiško volilno komisijo naslovili pritožbo in zahtevo za podaljšanje roka za štetje in ugotavljanje izida na podlagi volitev po pošti do četrta, 14. novembra, do 12. ure ter za ponovitev volitev na vseh voliščih v občini Divača. Podpisani predsedniki omenjenih strank pojasnjujejo, da po številnih pritožbah slovenskih državljanov iz Avstralije, Kanade in Amerike ugotavljajo, da so številni državljani prejeli glasovnice za volitve v DZ prepozno, mnogi šele v četrtek in petek minuli teden. V zvezi z drugo zahtevo trije predsedniki opozarjajo na ugotovitev, da so bili v omenjeni občini k uradnim vabilom na volišča pritrjeni tudi letaki Združene liste socialnih demokratov (ZLSD). Zaradi tega podpisani zahtevajo, da se volitve na vseh voliščih v občini Divača ponovijo.

Odločilna bo pošta

Zgoraj objavljeni podatki so neuradni. Mandati so izračunani na podlagi neuradnih izidov, pri katerih glasovi tistih, ki so glasovali po pošti, še niso upoštevani. Te so do ponedeljka zvečer preštevali v volilnih okrajih in ni uspelo zvedeti, koliko jih je bilo in kako so glasovali. Po nekaterih ocenah naj bi jih bilo okrog 15.000 med njimi nekaj manj kot 5.000 iz tujine. Teh glasov je vsekakor dovolj, da lahko spremeni doslej znane volilne izide. Nekatera preračunavanja namreč kažejo, da je majhna možnost, da Slovenska nacionalna stranka ne bo prestopila parlamentarne praga, če ni zanjo glasovalo dovolj teh volilcev; nje štiri mandate bi si razdelile druge stranke in sicer stranke pomladi verjetno po enega in Desus enega.

Arh. Jure Vombergar

Pogled nazaj - pogled naprej

Krajevni dom na Pristavi danes slavi svojo 29. obletnico obstoja. To je priložnost, da se ozremo nazaj, kaj vse smo postorili, na kar smo lahko ponosni, da ocenimo sedanje stanje in delamo načrte za prihodnost. Tako nekako slavnostni govorniki pričnemo takšnale razpravljanja na obletnicah. Naj si dovolim prevzeti ta govorniški, sicer stereotipni model in začnem.

Ker se je moje srečanje z Abrahamom že pred leti zgodilo, se moji spomini morejo povrniti prav na začetke Pristave. Starejši se boste še spominjali: tu pod ombujem je bilo razvrščeno telovadno orodje, bradlja, drog, krogi. Kot najstnik sem občudoval oba Čopa, Miklavca, Vrečarja, Vodnika, Kurnika, Zajca, njihove drzne in elegantne gimnastike na omenjenih orodjih. In se spominjam, kako so potem ta telovadna orodja počasi izginjala, ne vem več, v kakšnem zaporedju; vsekakor jih vsaj že dvajset let ni več. Sprašujem se, se res ne bi dalo vse to znova obuditi, ne samo v tem domu, ampak tudi drugod?

Potem se spominjam množičnih ljudskih iger na prostem, tu pod ombujem, ko je vsa pristavska šrenja nastopila, če ne v igralskih vlogah pa kot statisti, od dojenčkov do starčkov. Pa s kakšnim navdušenjem! Včasih je bilo čez sto igralcev, pa še toliko pevcev, pa orkester, da ne omenim čete jezdecev, ki so pridrveli izza ozadja in privezali konje tamkaj pri drogih v veliko veselje otrok. Potem so med igro še nekajkrat odšli in se vrnili, še kak osel je prišel, mislim dobesedno, ne v prenesenem pomenu. To je bil cikel gledaliških iger, ki si jih

je zamislil Miha Gaser kot režiser in scenograf in ki so ponazarjale slovensko zgodovino od izgube samostojnosti do turških vpadov: Poslednje ustoličenje, Naša apostola, Kralj Svetopolk, Jurij Kozjak; pa še Ziljska ohcet. Spominjam se mogočnih kulis od kraja do kraja, čudovitih oblek in rekvizitov... Najbrž se po umetniški domiselnosti in tehnični dovršenosti te odrske predstave ne dajo primerjati z igrami ljubljanskega Mladinskega gledališča, ki je že dvakrat gostovalo v Argentini, so pa za ohranjanje slovenstva ob Srebrni reki prav gotovo bolj pomembne Gaserjeve, ali nekoč Jeločnikove, danes pa Beznikove, Borštnikove ali Jerebičeve izbire in režije iger kot pa kaka Šeherezada, cvetober sadizma in perverzности vseh vrst; če je že ne vzamem za provokacijo naše slovenske skupnosti...

Bili so zlati časi Pristave. Bila so leta, ko je bilo čez 30 prireditev. V spominu so mi ostali tudi prizori komičnih skečev pod imenom Le ludje, po vzorcu argentinske skupine Les Luthiers. Nikoli ne bom pozabil Lepe Vide, recitirane v mnogih jezikih, pomešanih s slovenščino, prav posebno pa v „slovežanščini“.

Bilo je nekoč. Nič ne bo več, kot je bilo, bo pa drugače. Nekaj pa je, kar je od nekdanj del Pristave in brez česar si je ne moremo predstavljati. To je ombu. Ta je vedno isti, še vedno cel in zelen, čeprav so generacije mulcev plezale, trgale, lomile in se zvirale po njem; ta simbol Pristave, pravzaprav že sam po sebi zadosten scenični okvir za kakršnokoli prireditev, tudi za današnjo.

Nadaljevanje prihodnjic

Na žegnanju postavljajo mlaj

Pristavčani plešejo pod ombujem

XXIX. PRISTAVSKI DAN

Pristavski dan privabi vsako leto veliko rojakov in vsi so dobrodošli. Velikokrat se je tudi že pojavil gospod Dež, za katerega pa ne moremo trditi, da bi ga bili Pristavčani veseli. Vsaj na Pristavski in Mladinski dan ne.

Letos so meteorologi tudi napovedovali njegov obisk, pa ni kar nič kazalo, da bo kaj. Vendar ni zamudil prilike: v noči pred nedeljo, 27. oktobra se je pojavil in se sprehajal po zeleni Pristavi, predvsem okoli ombuja, kjer je že stala scena za popoldansko žegnanje na vasi. Sicer je ostal malo časa, le dopoldne, in se potem - hvala Bogu! - odpravil po drugih opravkih. Tako je po prizadevnosti mladih fantov in mož bila vas hitro popravljena.

DVIGANJE ZASTAV IN HIMNE

Kljub vremenu je kar lepo število rojakov prišlo že dopoldne na Pristavo. Prisojen je bil tudi veleposlanik RS v Buenos Airesu dr. Janez Žgajnar z gospo ter mnogo predstavnikov domov, organizacij in društev, ki skrbijo za ohranitev in rast slovenske skupnosti v Argentini.

Uradni začetek 29. Pristavskega dneva je bilo dviganje argentinske in slovenske zastave ob petju himen, ki so ju zbrani zapeli na dvorišču.

Ko smo se poklonili cesarju, smo dali tudi Bogu, kar je božjega in v zgornji dvorani v kapeli sv. Cirila in Metoda darovali nedeljsko mašo. Koncelebrirala sta jo delegat slovenskih dušnih pastirjev Jože Škerbec in pristavski župnik prof. France Bergant. Mašo je vodila Marija Zure Čeč, berili pa sta prebrala voditeljica šole dr. France Prešeren Mija Markež in predsednik društva Slovenska pristava Janez Jelenc. K svečanosti je pripomoglo tudi ubrano petje ženskega zborčka, ki ga je sestavila Anka Savelli Gaser.

V pridigi je delegat Jože Škerbec omenjal važnost naših Domov - v tem primeru Pristave - ne samo na narodnostnem, družabnem, šolskem, političnem ampak tudi na verskem področju, saj se v njenih prostorih redno darujejo maše, pobožnosti prvih petkov, itd. Z njimi ohranjamo našo skupnost v duhu, v katerem so jih voditelji - večidelj danes že pokojnih - utrdili in razvili.

Ob koncu maše se je vreme toliko izboljšalo, da so se tudi obrazi zvedrili in je okusno kosilo izpod rok pristavskih kuharic še bolj teknilo. Gostinski prostor se je napolnil, jeziki so se razvezali in tako je kar hitro minil čas do popoldanskega programa na vrtu.

POPOLDANSKI PROGRAM

Kot rečeno, je bil oder oblečen v idilo vasi nekje v Sloveniji. Navzoče je nagovorila Miriam Jereb Batagelj, ki je imenoma pozdravila najuglednejše izmed gostov: zastopnika Republike Slovenije, varuha človekovih pravic inž. Iva Bizjaka, častnega konzula RS Hermana Zupana in gospo, predsednika društva Zedinjena Slovenija Marjana Lobodo in gospo, vse predsednike in predstavnike slovenskih Domov, delegata slovenskih dušnih pastirjev v Argentini Jožeta Škerbca ter gosta iz Slovenije dr. Bogomira Štefaniča.

Uradni pozdrav društva Slovenska Pristava pa je izrekel njegov predsednik Janez Jelenc:

Zdrave in trdne so naše korenine, zdravo haj bo tudi drevo, ki raste povsod, kjer utripa in bije slovensko srce.

V tej gostoljubni in rodovitni deželi, ki je naše starše in nas z odprtimi rokami sprejela, je sedaj tudi naša domovina. Tu se rojevajo, rastejo, igrajo in svobodno razvijajo naši otroci; se vzgaja, uči in dela naša mladina; polagamo naše drage k večnemu počitku in gradimo nove upe in ideale.

Ohranimo in krepimo vrednote, ki so naši dragi starši vcepili v naša srca že v otroških letih: požrtvovalnost, idealizem in ljubezen.

Požrtvovalnost: vedno in povsod bomo na razpolago tam, kjer nas potrebujejo.

Idealizem: talente, ki jih je Najvišji vsakemu izmed nas podaril, izpopolnjujmo jih v korist in ponos vsej naši skupnosti.

Ljubezen: največja krščanska krepost. Ljubezen do bližnjega, do dela in vsega, kar je lepega in dobrega, saj brez ljubezni ni pravega življenja in brez vztrajnega dela ni uspeha.

Dvigam prošnjo Najvišjemu, naj nas ohrani in utrdi v krepostih, ki so značilne našemu narodu, da z optimizmom, prenovljenim duhom, z roko v roki kot doslej in zvesti idealom stopamo novim časom naproti.

Vsem skupaj torej iskren pozdrav in slovenski: Dober dan - Bog daj!

Slavnostni govornik letošnjega Pristavskega dne je bil arh. Jure Vombergar. Njegove zanimive misli pričenjamo objavljati na tej strani.

ŽEGNANJE NA VASI

Predstava pod ombujem se je letos vrtela okoli navad, ki so povezane s praznovanjem vaškega žegnanja. Enostavni prizori in prilična povezava so obudili k življenju pomenek fantov pri iskanju prave smreke za mlaj, pri njegovem postavljanju, krašenju cerkve, postavljanju stojnic in samega praznovanja s petjem, folklornimi plesi in otroškimi rajanjem okoli mlaja. Tekst je bil nazoren, dokumentiran in je vseboval dosti „cvetk“, ki so jih nastopajoči uspešno uporabili pri igranju. Igranje in besedilo sta tekla zelo spontano, kar so gledalci ob koncu nagradili z aplavzom. Za zaključek pa so nastopajoči in povezovalci povabili publiko, da še skupno zapojejo pesem na tem pristavskem žegnanju: ob zvokih harmonikarja Kristjana Janežiča so se po Pristavi razlegli domači zvoki nostalgije. Kje so tiste stezice...

V izvedbo programa je bilo vloženo mnogo truda, mnogo prostovoljnega dela, kot smo navajeni v naši skupnosti že od vsega početka. Otroci, mladina, žene in možje so sodelovali pri pripravah in izvedbi predstave pod večero roko scenerista in režiserja Dominika Oblaka, oder je primerno okrasil scenograf Andrej Golob, za ubrano fantovsko petje je poskrbela pevovodkinja Anka Savelli Gaser, za folklorne plesne pa mojster prof. Héctor Aricó.

Večerne sence so že začele prekrivati pristavski vrt in dogajanje se je preselilo na dvorišče in gostinski prostor, kjer je ob zvokih domače glasbe bilo dosti prilike za srečanje in razgovor z znanci in prijatelji.

Pristavski dan ni imel štantov, kot so bili na žegnanju, imel pa je dve razstavi. V šolskih prostorih sta razstavljala svoje stvaritve dva umetnika; Marjan Grum je predstavil slikarska in kiparska dela, Božo Urbančič pa vrsto lično izrezljanih lesnih obeskov.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENCİ V ARGENTINI

Koroški večer v San Martinu

MARIBOR - Ob zaključku letošnjega 31. Boršnikovega srečanja so podelili nagrade in odličja najboljšim dramskim predstavam in gledališčnikom. Veliko nagrado je prejela predstava *Silence, Silence, Silence* (izvedba SMG, režija Vito Taufer), Boršnikov prstan pa so podelili Ivanu Banu (rojen v Slovenji Gradcu leta 1949). Spomnimo se ga lahko v vlogi Vanča, tajnika KLOja v igri *Moj ata socialistični kulak*. Sicer pa je v preteklosti dobil že šest diplom na Boršnikovih srečanjih.

MURSKA SOBOTA - Ministra za promet Slovenije in Madžarske sta podpisala memorandum o vzpostavitvi neposredne železniške povezave. Načrti se pripravljajo že več let, zdaj pa manjka še zadnji podpis: medvladni sporazum o gradnji proge. Slovenski tir bo tekkel od Puconcev po naspisu nekdanje proge do Dankovcev, kjer bosta zgrajena tira za izogibanje in prehitavanje, potem skozi Mačkovec, mimo Gornjih Petrovcev do meje pri Hodošu. Zgraditi morajo 24,5 km na slovenski strani in 19 km na madžarski strani (od Hodoša do Zalalövö). Proga bo namenjena prevozu potnikov in tovorov, predstavljala pa bo novo zanimivo možnost železniške povezave držav zahodne, srednje in jugovzhodne Evrope. Proga bo v drugi fazi elektrificirana, projektirana hitrost pa bo 160 km/h.

LJUBLJANA - Enajst zvez društev združuje invalide po Sloveniji in se bori za njihove pravice. Po neuradnih podatkih naj bi bilo v Sloveniji okoli 140 tisoč invalidov. Delovnih invalidov naj bi bilo okoli 120 tisoč, osem tisoč je vojaških, vojnih in civilnih invalidov vojne, šest tisoč jih je duševno in telesno prizadetih. Zadnjih šest tisoč še nima statusa invalida, ker so zboleli ali se ponesečili, preden so se redno zaposlili.

LJUBLJANA - V pripravi je nov davčni sistem, ki naj bi začel veljati 1. januarja 1998. Takrat naj bi začel veljati tudi davek na dodatno vrednost (DDV - po "naše", IVA) in zaenkrat v višini 20 odstotkov. - Razne evropske države imajo naslednji DDV: Belgija 20%, Danska 25%, Nemčija in Španija 16%, Italija 19%, Nizozemska 17,5% in Luksemburg 15%.

LJUBLJANA - Pivovarna Union je po treh letih molka dobila prvo potrditev solastništva v pivovarni Buzet na Hrvaškem. S tem dopisom istrske županije bo Union skušal ponovno uveljaviti svoje lastniške pravice. Pri Unionu pravijo, da so pripravljene ponovno pognati proizvodnjo njihovega piva v mešanem podjetju, ki bo poslovalo po hrvaških zakonih.

LJUBLJANA - V rastlinjaku vrtnarije v Tivoliju je podjetje Arboretum iz Volčjega Potoka pripravilo razstavo živih tropskih metuljev iz Afrike, Južne Amerike in Azije. Obiskovalci so si lahko ogledali približno 60 različnih vrst, med katerimi so bili nekateri znani: metulji morfo, ki spreminjajo barvo glede na kot, pod katerim jih obsije sonce; kaligo ali živi list, ker zgledata pravi list, ko imajo zaprta krila. Ker so se v rastlinjaku metulji postopno preobrazili iz bub in gosenic, je naenkrat letelo od 100 do 200 metuljev.

CERKLJE NA GORENJSKEM - „Neumen kmet ima debel krompir“, so včasih rekli, kar pa ni mogoče trditi za dobitnike nagrad za najtežje kmečke pridelke Slovenije za leto 1996. To osmo razstavo in tekmovanje je priredilo domače turistično društvo. Iz raznih krajev po Sloveniji so med drugim predstavili krompir z 1,31 kg teže, rdečo peso z 2,35 kg, krmilno peso z 12,34 kg, zeljnato glavo z 12,70 kg in korenje z 1,52 kg.

LJUBLJANA - Državna založba Slovenije je izdala faksimilno izdajo Trubarjevega katekizma v stotih oštevilčenih izvodih. Knjige so izdelane ročno in so posnetek najboljših ohranjenega izvornika *Catechismus* z *dvajma izlagama* iz leta 1575, ki ga hrani avstrijska narodna knjižnica na Dunaju. Katekizmu je napisal spremeno študijo Mihael Glavan.

LJUBELJ - Na 1.370 metrov visokem mejnem ljubeljskem prelazu so zgradili novo planinsko kočjo. V njej je prostora za 60 ljudi, zgradili pa so jo na mestu nekdanje obmejne postaje.

LJUBLJANA - Čeprav so podatki pomanjkljivi, je zaznati porast uporabe trdih drog v Sloveniji. Poleg marihuane in ekstazy se pojavlja tudi heroin in kokain. Nekateri postavljajo Slovenijo med države z največjim odstotkom uživalcev tovrstnih mamil v Evropi. Primerjalno pa uvrščajo sedanje stanje v Sloveniji in nekaterih državah srednje in vzhodne Evrope na točko, na kateri se je nahajala zahodna Evropa in ZDA v začetku osemdesetih let.

LJUBLJANA - „Vozimo pametno“ je ime projekta za varnejši promet, ki naj bi trajal od pet do deset let in ga je pripravil Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Številke namreč kažejo, da je v zadnjih dvajsetih letih za posledicami prometnih nesreč umrlo 15 tisoč ljudi (med njimi je približno deset odstotkov otrok in mladoletnikov) in bilo 200 tisoč ranjenih. Lansko leto je skoraj 3.700 voznikov pobegnilo s krajev nesreč, skoraj petkrat več pa je bilo takih, ki so zbežali s parkirišča, potem ko so popraskali ali potolkli bližnji avto. V projekt naj bi prvo leto vložili vsega skupaj 200 milijonov tolarjev, kar naj bi znašalo le 0,4 odstotka denarja, ki se zapravi oz. izgubi v Sloveniji vsako leto zaradi prometnih nesreč. Prejšnja podobna akcija je propadla ravno zaradi pomankanja denarja.

NOVO MESTO - V tovarni Revoz so letos izdelali zadnjo petko (kot pravijo renault 5). Model so začeli serijsko izdelovati v Franciji leta 1972, v Novem mestu pa leta 1989; vsega skupaj so izdelali 292.121 novomeških petk, ki so jih večinoma izvozili v zahodno Evropo. Zadnja petka je rdeče barve, s tremi vrati in bo za spomin ostala v Revozu. Po zaključku renaulta 5 so montažne linije spremenili in jih usposobili za sestavo tretjega roda renault clio, zaenkrat edini model, ki ga sestavljajo v Revozu.

NOVO MESTO - Jamarji Jamarskega kluba Novo mesto so izvedli čistilno akcijo v Kotarjevi jami pri Stranski vasi. Iz nje so izvlekli za štiri kubične metre vsakovrstnih odpadkov (stari gospodinjski aparati, gume, motorna kolesa, itd). Kotarjeva prepadna sodi med najlepše kraške jame in je zavarovana kot naravni spomenik; v njej so našli tudi človeško ribico. - Na Dolenjskem in v Beli krajini je popisanih 670 kraških jam, vendar bodo jamarji imeli še kar nekaj dela, saj je četrtnina jam onesaženih in so ogroženi tudi vodni viri.

DRAŽENCI PRI PTUJU - že dolgo let je znano, da je možno pridobivati beljakovine za prašičjo krmo iz gnojevke, vendar se to splača le na velikih prašičjih farmah. Zato so v Dražencih naročili raziskavo o tem, če je aminokislinski produkt, ki ga pridobivajo iz fermentatorja gnojevke, uporaben za pripravo živalske krme. Na tej farmi letno vzredijo 70 tisoč prašičev, dnevno pa se nabere 500 tisoč kubičnih metrov gnojevke. Čiščenje jih stane na leto več kot milijon mark. Če bo raziskava pokazala ugodne rezultate, bi gradnja naprave za pridobivanje beljakovin stala štiri milijone mark. Vendar bi se naložba hitro pokrila, saj bi z novim produktom letno nadomestili 2,5 do 3 milijone mark surovinske krmne baze. In s tem bi lahko izboljšali tako ekonomsko kot ekološko stran prašičje farme.

LJUBLJANA - V šolskem letu 1998-99 bodo v desetih odstotkih šol začeli uvajati prenovljene programe v prvem in sedmem razredu osnovne šole. Prenova bo trajala več let in bo dokončana v šolskem letu 2005-06, ko bodo vsi šolarji obiskovali devetletno osnovno šolo. Poleg prenove v dolžini so predvidene tudi reforme na raznih predmetnih področjih in ravni izpopolnjevanja.

V soboto, 12. oktobra smo v Domu preživeli bogat kulturni večer ob slovenski pesmi in melodijah, ki so nam jih iz daljne Koroške prinesli Smrtnikovi bratje in Trio Korenika.

Gabrijela Marolt je pozdravila vse navzoče, ki so se posedli ob lepo okrašenih mizah, in izrekla gostom toplo dobrodošlico.

Pevci so korajžno stopili na oder, na novo izdelan za koncert, in se nam predstavili s pesmijo Mi smo Smrtnikovi fantje. Veselo so zapeli vrsto narodnih pesmi. Z vsako je naraščalo navdušenje poslušalcev, ki so izvajanje nagradili z močnimi aplavzi. Najbolj sta vžgali Žabe in Ob kresu, Domočina nam je prišla najbolj do srca.

Nastopil je tudi Trio Korenika in nam živahno zaigral melodije, da so nas kar pete srbele.

Celoten spored sta prisrčno povezovala Poldej Zunder in Monika Novak in nam opisala življenje in čutenje koroških bratov.

Nanti Olip, predsednik NSKS, se je kot koroški Slovenec zahvalil vsem, ki gradijo slovensko skupnost za preživetje slovenstva.

Nužej Tolmajer, tajnik Krščanske kulturne zveze, je namenil besede zahvale slovenskim učiteljem, ki že toliko let vztrajajo pri svojem delu. Domu je izročil zbirko Slovenske narodne pesmi dr. Franceta Cigana. Predsednik Andrej Peršuh je gostom podaril spominske lesoreze.

Kvintet Smrtnikovih in Trio Korenika so se poslovili s pesmijo Pozdrav Koroški: „Koroška domovina, Koroška ljuba sina, ki mu še bije slovensko srce“.

Sveče na mizah so že ugašale, a publika bi še naprej poslušala. V kuhinji je že dišalo in mlada dekleta in fantje so postregli z okusno večerjo. Pozno v noč smo kramljali z gosti in se nazadnje še zavrteli ob spremljavi ansambla.

Hvala vam, dragi koroški rojaki za prelep večer!

V.P.

Mendoza

OBISK V SEMENIŠČE

V soboto 26. oktobra t. l. so učenci slovenske osnovne šole Sv. Cirila in Metoda od 3. letnika naprej in učenci srednješolskega tečaja obiskali semenišče „Nuestra señora del Rosario“. To je skupina otrok, ki se pripravljajo na sv. obhajilo, sv. birmo in skupina vztrajnosti.

Mendoško semenišče je v kraju Bermejo, 15 minut od glavnega mesta.

Prostorni in moderni načrt stavbe je delo mendoškega Slovenca, arh. Božidarja Bajuka.

Sprejeli so skupino šolarjev z velikim veseljem in gostoljubnostjo, saj so jih že pričakovali. Najprej so učenci v cerkvi molili in peli slovensko, kar je vzbudilo veliko pozornost navzočim.

Mladi bogoslovec, ki bo v kratkem posvečen, je vodil obisk in razlagal otrokom vse zanimivosti, katerih je veliko, kot npr.: v glavnem oltarju cerkve visi leseni križ z Jezusom, delo mendoških indijancev plemena Huarpes, star 400 let, ohrani se pa

neverjetno lepo. Krasen je tudi kip Rožnoveenske Marije, za katero obleko so naredile mendoške sestre in uporabile 8000 ur. Glavni oltar ima 5 relikvij, ki pripadajo petim različnim osebam: papežu, škofu, duhovniku, redovnici-proglašeni svetnici in laiku; vsi ti pa predstavljajo ves Cerkevni red.

Razkazali so vse prostore in razložili, kakšno je življenje v semenišču: urniki, delo, molitve, učenje. Vodič je natančno orisal, kako preživijo dan.

Končno so mali obiskovalci podarili pripevke, ki so jih vesmesec nabirali, ker želijo sodelovati, čeprav v malem, z gradnjo zadbnje etape.

Učence je spremljala katehetinja slovenske šole Tončka Šmon.

Izredno zanimiv obisk.

Želja in nasvet: da bi ga vsi enkrat obiskali.

T.Š.

Osebnosti

Rojstvo: 30. oktobra se je v Lanusu rodil **Fernando Tomaž Igljč**, sin Danija in Marte roj. Šmole. Naše čestitke!

Smrti: V Munru je umrla **Metoda Korelec roj. Planinšek**, v Slovenski vasi Alojz Bergoč. Naj počivajo v miru!

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

HOSTERIA ALPINA

Vam nudi prijetne počitnice na morju
Pričakujejo vas
Zlata Bat de Gremes in družina

Rezerve v Bs. As. Telfax: 791-9697/6785
Calle 307 N° 609 - (7165) Villa Gessell
Tel: 0255-68066

Najlepše se zahvalujem vsem, ki ste spremili našega dragega

Stojana Vodopivca

na njegovi zadnji poti in nam izrazili sožalje. Bog plačaj!
Pokojnika pa se spominjajmo v molitvi!

Bariloče

Vodopivčevi

NOVA USLUGA, ALI BOLJE REČENO,

VELIK USPEH SLOGE:

POD POSEBNO UGODNIMI POGOJI NAŠI ČLANI LAHKO
TAKOJ DOBE ENO NAJBOLJŠIH KREDITNIH KARTIC

**MASTERCARD INTERNACIONAL
CARTA SLOGA**

ČE IMATE KARTO SLOGA IN V NAVADNI HRANILNI VLOGI VSAJ \$ 200.-
VAS KREDITNA KARTICA NA VAŠE IME ŽE ČAKA V NAŠI PISARNI.
ČIMPREJ JO DVIGNITE, KER S TEM SE TUDI PODVOJI MOŽNOST, DA VI
ZADENETE 2 LETALSKI VOZOVNICI BUE — LJU — BUE,
KI JU BOMO ŽREBALI KONEC LETA.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!**SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA**

predstavitev knjige

Mons. dr. Mirko Gogala

USODA IZSELJENCEV

Predstavil jo bo dr. Alojzij Kukovica SJ ob navzočnosti avtorja.

Sobota, 23. novembra 1996, ob 20. uri v Slovenski hiši.

17. novembra bo

mladinski izlet v Colonia - Urugvaj

Prijavi se pri krajevnem delegatu

Centralni odbor SDO-SFZ

SREDNJEŠOLSKI TEČAJ**RAV. MARKO BAJUK**

Sklep tečaja bo v soboto, 16. novembra, v Slovenski hiši:

ob 16,30 razdelitev spričeval
ob 17,00 zahvalna sveta maša
ob 18,00 sklepna prireditev

Starši in prijatelji tečaja lepo vabljeni!

Proslava Kristusa Kralja

v nedeljo, 24. novembra, v Slovenski hiši

- ob 16. slovesna maša, pel bo zbor Gallus (Anka Savelli Gaser)
- po maši poimenovanje dvorane po škofu Rožmanu
- v dvorani akademija v počastitev škofa Rožmana ob 50 letnici krivične obsodbe:
slavnostni govor cont. Milana Magistra, recital Rožmanovih misli v režiji lic. Stanka Jerebiča, petje Mladinskega zbora San Justo (Andrejka Selan Vombergar), scena: Stane Snoj.

K udeležbi vabi rojake in predstavnike ustanov

Slovensko dušno pastirstvo v Argentini.

Šolska kolonija Zedinjene Slovenije sporoča, da bo kolonijo vodila gospa Marija Slabe, učiteljica v Jurčičeve šoli. Ostali spremljevalci-ke bodo pa po možnosti iz vseh naših slovenskih šol. Cena koloniji je kot smo že objavili 330 pesov. Prijave sprejema pisarna Zedinjene Slovenije od ponedeljka do petka od 16. do 20. ure. Prosimo, da prijavitelje otroke najkasneje do konca novembra. Prvo polovico je treba plačati do 5. decembra, drugi del pa do 20. decembra najkasneje.

V nedeljo, 1. decembra 1996,
lepo vabljeni v

ROŽMANOV DOM

Kjer bo za vse rojake srečanje

- ob 11.30 Sv. maša za pokojnega pisatelja Toneta Brulca in vse druge pokojne člane.
- Po maši bo skupno kosilo (pribor prinesite s seboj)
- Nabavite si nakaznice v predprodaji, povabite prijatelje in znance!

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je 3. novembra zapustila ljubljena sestra, svakinja, sestrična in nečakinja

Tinca Lavrič

Iskreno se zahvalimo delegatu Jožetu Škerbcu za vse obiske, duhovno pripravo in sv. mašo; Daniju Vrečarju SDB za somaševanje in vodstvo pogreba; prof. Francetu Bergantu za molitve ob krsti. Zahvalimo se vsem, ki so jo obiskovali v njeni boleznih, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo prišli kropiti in jo spremljali na zadnji poti na pokopališče Villegas.

Žalujoci:

sestra Marija poročena Kržišnik z družino
brat Ciril z družino (v domovini)
brat Lojze z družino
in ostalo sorodstvo.

Ramos Mejía, Tablada, Moravče.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

ČETRTEK, 14. novembra

Seja upravnega sveta ZS ob 20.

PETEK, 15. novembra

Seja Medorganizacijskega sveta ob 20.

v Slovenski hiši

SOBOTA, 16. novembra

Zaključna prireditev Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši.

NEDELJA, 17. novembra:

Mladinski izlet v Colonia - Urugvaj.

Petek, 22. novembra

Občni zbor Počitniškega doma dr. Rudolf Hanželič ob 19. uri v Slovenski hiši.

Sobota, 23. novembra

Pri SKA predstavitev knjige msgr. Mirka Gogale Usoda izseljencev

Nedelja, 24. novembra

Proslava kristusa Kralja v Slov. hiši.

PONUDBA:

Pazim bolnike in ostarele ljudi. Lahko sem tudi z bolnikom ves dan.
Klicati na tel: 622-6371